

Dan Drápal

Problémy sytých

Česko a Evropa
v dnešním
světě

*Druhé
vydání*

Nakladatelství
KMS

Dan Drápal

Problémy sytých

*Česko a Evropa
v dnešním
světě*

**Nakladatelství
KMS**

Praha 2008

© Mgr. Dan Drápal

Vydalo Nakladatelství KMS, s. r. o.
Primátorská 41, 180 00 Praha 8

První vydání – 2008
Druhé vydání – 2009

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této knihy nesmí být bez písemného volení vydavatele reprodukována nebo šířena v žádné podobě elektronické ani mechanické, včetně fotokopii, nahrávek či zařízení do informačních sítí nebo vyhledávacích systémů.

ISBN 978-80-86449-64-7

Obsah

1. Jsme určeni svými rozhodnutími	5
2. Nechceme nést zodpovědnost	7
3. Komu jsme zodpovědni?	8
4. Touha po věčnosti	11
5. Evropa se nemá ráda	13
6. Vztah k jiným kulturám a civilizacím	17
7. Kolonialismus	22
8. Multikulturalismus	26
9. Ztráta elit	28
10. Dvoznačná role médií	31
11. Nedůvěra	35
12. Ztráta dětí	37
13. Proč civilizace zanikají?	40
14. Individuum – a co dál?	44
15. Hledání Boha dříve a dnes	49
16. Střetnutí víry s nevěrou	52
17. Návrat k Bohu	55
18. Jednotlivec a společnost	57
19. Kdo jsem? Kdo jsme?	61
20. Banalita života	65
21. Boží soudy	66
22. Balkánské války	68
23. Boj života a smrti	70
24. Umírat a žít	73
25. Tři oblasti morálky	75

1.

Jsmo určeni svými rozhodnutími

V Jeruzalémě je památník holocaustu. Hebrejsky se jmenuje Jad Vašem.¹ Vstup je zdarma.

Můžete ho prolétnout za hodinku, nebo tam můžete strávit několik dní. Máte-li příležitost pobývat v Izraeli déle, můžete ho navštívit i vícekrát. Myslím, že toto místo je dobrým východiskem, chceme-li porozumět dnešní době.

V památníku je zdokumentováno mnohé, co k myšlence vyvraždit všechny Židy vedlo. Byli lidé, kteří Židy nenáviděli a kteří nenávisť k nim šířili. A tito lidé získali moc v snad nejvzdělanějším evropském národě. V národě, který se pyšnil svými dějinami, svou reformací, svými věhlasnými filozofy, umělci i vynálezci.

V tomto národě byli i lidé, kteří tváří v tvář všeobjímajícímu děsivému běsnění Židům pomáhali. Skrývali je, snažili se jim pomoci k útěku – to vše s nasazením vlastního života.

Když pak německá armáda postupovala Evropou na západ, na východ, na jih i na sever, nacházela téměř ve všech národech lidi, kteří rovněž nenáviděli Židy a kteří je začali vraždit, hned jak se jim k tomu naskytla příležitost.

---

¹ Slova *jad vašem* (památník a jméno) jsou vzata z biblické knihy proroka Izajáše: „... dám [jim] ve svém domě a na svých hradbách památník s jménem lepším než synů a dcer...“ (56,5).

Ale i v těchto národech se našla vždy alespoň hrstka těch, kteří šli proti proudu, kteří se nenechali strhnout nenávisť, ale naopak naplnění soucitem riskovali své životy, aby alespoň některé Židy zachránili.

Snažil jsem se zjistit, co mají společného ti, kdo Židy nenávidí, nebo ti, kdo Židům pomáhají.

Nenašel jsem žádného společného jmenovatele. Mezi antisemity byli lidé vzdělaní i nevzdělaní, katolíci i evangelíci, bohatí i chudí, introvertní i extrovertní.

A přesně totéž se dá říci i o těch méně početných druhých.

V době, kdy probíhal holocaust, nebyla doba ještě posedlá genetickým výzkumem. Nedávno jsme se mohli dočíst, že častější nevěra mužů je geneticky daná. V současné době se hledají geny všeho možného. Dočkáme se snad, že někdo najde gen antisemitismu nebo gen soucitu?

Osobně se domnívám, že nikoli. Tak rádi bychom věděli, proč se někdo zachoval tak či onak. Bylo to výchovou? Bylo to zkušenostmi z dětství?

Můžete hledat všelijaká zdůvodnění. Jsem ale přesvědčen, že *člověk je morální bytost, která se morálně rozhoduje*. Jsem přesvědčen, že za svá rozhodnutí jsme zodpovědní. Jistě se nerozhodujeme ve vzduchoprázdnu, nepochybně nás může leccos ovlivňovat, ale nakonec jde o to, jak se rozhodnete.

Nevím, čím je váš život teď. Nakonec však bude výsledkem vašich morálních rozhodnutí.

2.

Nechceme nést zodpovědnost

Proč je v dnešní době tak populární objevovat geny, které údajně zapříčiňují naše jednání? Je to proto, že bychom všichni chtěli svobodu, ale nechceme nést zodpovědnost. Muž, který byl právě nevěrný své ženě, si může říkat, že přece „má svobodu“ dělat si, co chce. Domnívám se však, že někdy i v těch případech, kdy si dva lidé dali dokonce i „svobodu“ být si nevěrní, může červíček svědomí trochu zahlodat. A tu se velmi hodí pohotově médií nabídnutá myšlenka, že se vlastně nedalo nic dělat. To víte, ty geny...

Poněkud nedůsledné ovšem je, že člověk, který se v jednu chvíli rád nechá přesvědčit, že za své jednání vlastně nemůže, se bude hned v další chvíli dožadovat svobody a ponese velmi nelibě, bude-li na své svobodě nějak ukrácen.

Pokud je ovšem naše jednání geneticky určeno, jakápak svoboda?

Nu, nabízí se pohodlná třetí cesta. Když se to hodí, můžeme své jednání svést na geny, a když se nám to hodí, můžeme se zase odvolávat na svou svobodu. Získáme tak to nejlepší z obou světů.

Nebo budeme žít v sebeklamu.

3.

Komu jsme zodpovědni?

V závěru první kapitoly jsem napsal, že jsme zodpovědni za svá rozhodnutí. Domnívám se, že s tímto tvrzením by souhlasil i lecjaký ateista.

Jakmile jsme ale vyslovili slovo „zodpovědnost“, musíme vedle A říci i B. Jsme-li zodpovědni, *komu* jsme zodpovědni? Komu se zodpovídáme, či komu se budeme zodpovádat?

Ateista by možná řekl, že jsme zodpovědni sami sobě.

Zní to pěkně, ba lákavě. A jelikož jde o sebeklam, ani si nevšimneme, že jsme sami sebe oklamali. „Jsem zodpovědný sám před sebou!“ Jak šlechetně to může znít! Ale trochu znám lidi a ty ostatně také. A možná si připustíš, žeš občas ze svých vlastních norem slevil. Znal jsem lidi, kteří slevovali... a slevovali...

Jistě sis také všiml, jak rádi se srovnáváme s někým, kdo je na tom ještě hůře než my. Tyto řádky píšu na konci roku 2007, několik měsíců poté, co se pan Paroubek srovnával s panem Topolánkem a sdělil národu své mínění, že svou manželku opustil důstojněji než pan Topolánek. Ach jo. Ale známe to vlastně všichni. Ten, kdo lže, říká: „Já aspoň nekradu.“ Ten, kdo krade, říká: „Násilí, to bych nepoužil. Ne, člověku bych neublížil.“ Ten, kdo použije i to násilí, řekne: „Ale na dítě bych nesáh.“